

do.co.mo_tr

DOCOMOMO_2017
TÜRKİYE ULUSAL ÇALIŞMA GRUBU
POSTER SUNUŞLARI
ÖZET KİTABI

TÜRKİYE MİMARLIĞINDA MODERNİZMİN YEREL AÇILIMLARI XIII

EDİTÖRLER:
Gaye Birol Özerk
Berrin Akgün Yüksekli
Sibel Macit İlal
Elif Alkılınç

Balıkesir Üniversitesi
28-29 Nisan 2017

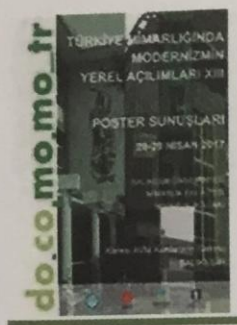
Grafik Tasarım: A.İdil Baloğlu

do_co_mo_mo_tr
2017
Balıkesir Üniversitesi - Mimarlık Fakültesi - Mimarlık Bölümü

Docomomo_2017
Türkiye Ulusal Çalışma Grubu
Poster Sunuşları
Özet Kitabı

Türkiye Mimarlığında Modernizmin Yerel Açılımları XIII

Balıkesir Üniversitesi
28-29 Nisan 2017

DOCOMOMO_2017

docomomo_2017
Türkiye Ulusal Çalışma Grubu
Poster Sunuşları
28 - 29 Nisan 2017 | Balıkesir

Balıkesir Üniversitesi
Mimarlık Fakültesi
Mimarlık Bölümü

www.docomomo2017.balikesir.edu.tr

Editörler
Gaye Birol Özerk
Berrin Akgün Yüksekli
Sibel Macit İlal
Elif Alkılınç

Grafik Tasarım: A. İdil Baloğlu

ISBN: **978-605-65071-5-1**

DÜZENLEME KURULU

Gaye BİROL ÖZERK, *Balıkesir Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü Başkanı*
Berrin AKGÜN YÜKSEKLİ, *Balıkesir Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü Başkan Yardımcısı*
Yusuf YILDIZ, *Balıkesir Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Dekan Yardımcısı*
T. Elvan ALTAN, *Orta Doğu Teknik Üniversitesi, DOCOMOMO Ankara Temsilcisi*
Ebru OMAY POLAT, *Yıldız Teknik Üniversitesi, DOCOMOMO Eş-Başkanı*
Yıldız SALMAN, *İstanbul Teknik Üniversitesi, DOCOMOMO Eş-Başkanı*
Nilüfer BATURAYOĞLU YÖNEY, *Abdullah Gül Üniversitesi, DOCOMOMO Sekreteri*

SERGİ VE ETKİNLİKLER KURULU

Sibel MACİT, *Balıkesir Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü*
Elif ALKILINÇ, *Balıkesir Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü*
A. İdil BALOĞLU, *Balıkesir Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü*
Ali GÖKTEN, *Balıkesir Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü*

BİLİM KURULU

Gaye BİROL ÖZERK, *Balıkesir Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü Başkanı*
T. Elvan ALTAN, *Orta Doğu Teknik Üniversitesi, DOCOMOMO Ankara Temsilcisi*
Ebru OMAY POLAT, *Yıldız Teknik Üniversitesi, DOCOMOMO Eş-Başkanı*
Yıldız SALMAN, *İstanbul Teknik Üniversitesi, DOCOMOMO Eş-Başkanı*
Nilüfer BATURAYOĞLU YÖNEY, *Abdullah Gül Üniversitesi, DOCOMOMO Sekreteri*

DÜZENLEME KURULU

Gaye BİROL ÖZERK, *Balıkesir Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü Başkanı*
Berrin AKGÜN YÜKSEKLİ, *Balıkesir Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü Başkan Yardımcısı*
Yusuf YILDIZ, *Balıkesir Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Dekan Yardımcısı*
T. Elvan ALTAN, *Orta Doğu Teknik Üniversitesi, DOCOMOMO Ankara Temsilcisi*
Ebru OMAY POLAT, *Yıldız Teknik Üniversitesi, DOCOMOMO Eş-Başkanı*
Yıldız SALMAN, *İstanbul Teknik Üniversitesi, DOCOMOMO Eş-Başkanı*
Nilüfer BATURAYOĞLU YÖNEY, *Abdullah Gül Üniversitesi, DOCOMOMO Sekreteri*

SERGİ VE ETKİNLİKLER KURULU

Sibel MACİT, *Balıkesir Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü*
Elif ALKILINÇ, *Balıkesir Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü*
A. İdil BALOĞLU, *Balıkesir Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü*
Ali GÖKTEN, *Balıkesir Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü*

BİLİM KURULU

Gaye BİROL ÖZERK, *Balıkesir Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü Başkanı*
T. Elvan ALTAN, *Orta Doğu Teknik Üniversitesi, DOCOMOMO Ankara Temsilcisi*
Ebru OMAY POLAT, *Yıldız Teknik Üniversitesi, DOCOMOMO Eş-Başkanı*
Yıldız SALMAN, *İstanbul Teknik Üniversitesi, DOCOMOMO Eş-Başkanı*
Nilüfer BATURAYOĞLU YÖNEY, *Abdullah Gül Üniversitesi, DOCOMOMO Sekreteri*

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ v

TEMATİK SUNUŞ

YÜKSEK MİMAR ŞEREF DEMİREL VE BALIKESİR'E KATKILARI
Doç. Dr. Gaye Birol Özerk 1

POSTER SUNUŞLARI 1

ZAFER MÜZESİ, AFYONKARAHİSAR
Büşra Gümüş, Esra Yaldız 14

PAŞA KONAĞI , NEVŞEHİR
Elvan Kumtepe 16

SUBAY ORDU EVİ VE 5. KOLORDU BİNASI, ÇORLU
Ayşe Durukan Kopuz, Esen Gökçe Özdamar, Özlem Günay Karadişoğulları 18

HÜKÜMET KONAĞI, ERZİNCAN
Arzu Güncü, Seda Yılmaz, Semi Atlı 20

KARATAY KAYMAKAMLIK BİNASI, KONYA
Esra Yaldız, Tuba Bülbül Bahtiyar 22

ESKİ BELEDİYE BİNASI, ERZİNCAN
Fatma Zehra Çakıcı, Tuncer Çağrı Çakmur, İsmet Emre Usta 24

ÖZEL İDARE BİNASI, BURDUR
Sevim Ateş Can, Hilal Tuncer 26

HOCAPAŞA MALİYE ŞUBE BİNASI, İSTANBUL
Şeyda Şen 28

TÜRK HAVA YOLLARI GENEL MÜDÜRLÜK BİNASI, İSTANBUL
Hilal Çalışkan 30

AMASYA MÜZESİ, AMASYA
Ayşegül Sondaş, Duygu Kalkan Açıkkapı 32

ZAFER (UTKU) ANITI VE ANITPARK, AFYONKARAHİSAR
Muammer Yaman, H. Hilal Parlak Arslan 34

MİTHAT PAŞA ANIT MEZARI, İSTANBUL
Hande Tunç 36

İBRAHİM ÇALLI GÖMÜTÜ, İSTANBUL
Hande Gündüz 38

ŞAKİR ZÜMRE AİLE ANITI, İSTANBUL
Cansu Eser 40

POSTER SUNUŞLARI 2

GEMLİK SUNĞİPEK FABRİKASI MÜDÜR EVİ VE LOJMAN, BURSA
Fatih Tiryaki, Özlem Köprülü Bağbancı, Bilal Bağbancı 42

BEDRİ RAHMİ EYÜBOĞLU EVİ, İSTANBUL
Su Kardelen Artan, Aslıhan Tavil 44

GAZİ PAŞA MEKTEBİ, DENİZLİ
Elvan Kumtepe, Sıdıka Çetin 84

YEŞİLKENT DADALOĞLU LİSESİ, KAYSERİ
Ebru Şahinkaya, Ömer Faruk Bayram 86

CUMHURİYET İLKOKULU, YOZGAT
Emine Saka Akın, Ayşegül Koç Ünlüsoy, Elif Öztürk 88

DEVELİ LİSESİ, KAYSERİ
Ömer Faruk Bayram, Fazıl Akdağ 90

ALTIEYLÜL İLKOKULU, BALIKESİR
E. Betül Gemalmaz Dikici 92

BOLU ORTAOKULU, BOLU
Barış Berkcan Bayrak 94

MUHARREM HASBİ KORAY LİSESİ, BALIKESİR
Ali Gökten 96

GAZİ İLKOKULU, BURDUR
Sevim Ateş Can, Hilal Tuncer 98

POSTER SUNUŞLARI 4

SANSA KÖPRÜSÜ, ERZURUM- ERZİNCAN KARAYOLU
Fatma Zehra Çakıcı, Hilal Tuğba Örmecioğlu, Tuncer Çağrı Çakmur 100

İSTASYON BİNASI, AMASYA
Duygu Kalkan Açıkkapı, Ayşegül Sondaş 102

ÇARŞI/ ESKİ/ TARİHİ BELEDİYE BİNASI, KARABÜK
Gizem Kuçak Toprak 104

ONUR İŞ HANI VE ÇARŞISI, ANKARA
Selin Çavdar Sert 106

ZİRAAT BANKASI BİNASI, BURSA
Gürkan Okumuş 108

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI SAMSUN ŞUBESİ, SAMSUN
H. Hilal Parlak Arslan, Muammer Yaman 110

İŞ BANKASI GALATASARAY ŞUBE BİNASI, İSTANBUL
Fitnat Gamze Gürgenç 112

İŞ BANKASI AKHİSAR ŞUBESİ, MANİSA
Nazlı İpek Mavuşoğlu Çakman, Ebru Karabağ Aydeniz 114

MEMLEKET HASTANESİ, KAYSERİ
Fazıl Akdağ, Ebru Şahinkaya 116

GAZİ MUSTAFA KEMAL DEVLET HASTANESİ, ANKARA
Meltem Yaşdağ 118

BURHANİYE VEREM SAVAŞ DERNEĞİ, BALIKESİR
Hatice Uçar 120

ULUDAĞ KIRAZLIYAYLA VEREM SANATORYUMU, BURSA
Z. Ayşe Güngör 122

Cumhuriyet İlkokulu
Yozgat

Cumhuriyet İlkokulu Yozgat

Emine Saka Akın, Ayşegül Koç Ünlüsoy, Elif Öztürk
Bozok Üniversitesi

Özet

Yozgat il merkezinde Ankara-Sivas karayolu üzerinde, büyük bir bahçe içinde yer alan Erken Cumhuriyet Dönemi yapısı olan Yozgat Cumhuriyet İlkokulu, dönemin valisi Ali Rıza Bey tarafından 1927–1930 tarihleri arasında inşa ettirilmiştir. Yozgat Cumhuriyet İlkokulu 1977 yılında korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmiştir. Yapımından 2007 yılına kadar okul olarak kullanılan bina, 2007 tarihinden itibaren Bozok Üniversitesi Rektörlük binası olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nde her alanda olduğu gibi eğitim alanında da modernleşme hareketleri hız kazanmıştır. Eğitim alanında ortak müfredatlar belirlenerek tek tip eğitim sistemi üzerinde durulmuş, Tevhid-i Tedrisat kanunuyla medreseler kapatılmıştır. Artık eğitim faaliyetleri medreselerde ya da iptidai okullarda değil yasaya uygun olarak, öğretimin birliğini gerçekleştirmek, yeni eğitim programlarına uygun modern okul binalarında gerçekleşecekti. Bu nedenle uygun ve modern okulların açılıp, eğitim faaliyetlerini gerçekleştirmek için inşa edilecek okul binaları da 1926 tarihinde Maarif Teşkilâtına Dair Kanunla, Maarif Vekâleti'nin gönderdiği tip projelerle yapılmasını zorunlu kılmıştır. Böylece yeni Türkiye'de yeni eğitim sisteminin uygulanması işlevini yerine getirecek pek çok okul binası, merkezden gönderilen tip projeler arasından seçilip, bulunduğu yerleşimin ihtiyaç ve özelliklerine göre düzenlenerek inşa edilmiştir.

Yozgat Cumhuriyet İlkokulu binası Erken Cumhuriyet Dönemi yapısı olarak plan ve cepheleriyle, 1908 ile 1930 tarihleri arasında yaygın olan I.Ulusal Mimarlık anlayışının etkili olduğu dönemin mimari üslubunu yansıtmaktadır. Planlamasında modern eğilimler hakimken cephelerde de süslemelerden arındırılmaya çalışılmıştır. I. Ulusal Mimarlık diye adlandırılan bu hareket aslında Türkiye mimarlığının ilk gerçek modern hareketi niteliğini taşır. Özünde ulusal kimliği koruyan ancak modernist yaklaşımlardan da uzak durmayan bu üslubun Yozgat Cumhuriyet İlkokulu'nun da yansıtılması bakımından önem taşımaktadır. Ayrıca 1930 tarihinden 2007 tarihine kadar 77 yıl eğitim binası olarak kullanılan Cumhuriyet İlkokulu kente yaşayan insanların hafızalarında, kente ait oluşturdukları kent bellleği ve kentsel kimliğinin bir parçası olarak varlığını sürdüren önemli kültürel miraslardan biridir.